

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мариана Асенова Балабанова

по дисертационен труд

Област на висше образование:

Педагогически науки

Професионално направление:

1.2. Педагогика

Научна специалност:

**Теория на възпитанието и дидактика
(Предучилищна педагогика)**

Автор: Ивет Сашова Здравкова

Тема: „Развитие на екологосъобразните отношения на 6-7 годишните деца във възпитателното пространство на празника”

Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 226 стандартни страници и съдържа въведение, три глави с изводи по тях, заключение, използвана литература. Отделно е приложен обширен методически и снимков материал в обем от 217 с., включващ 47 приложения.

Във въведението са посочени основанията за избора на тема, хипотезата, предмета и обекта, целта и задачите на изследването, неговият инструментариум и тезите, които авторката защитава. Запознавайки се с тях, считам, че темата на дисертацията е изключително актуална, защото в настоящето съвремие напълно е игнорирана екологическата функция на празничното пространство, което, според дисертантката е неразривно свързано с природата и рефлексията на вътрешния свят, с екологосъобразните отношения към себе си и заобикалящото. Предположенията на докторантката са формулирани като научна теза, че това пространство детерминира празничното поведение, а така също и празничното самочувствие (настроение) като основен афективен фон, на базата на който личността (вкл. детската личност) може да развие екологосъобразните си отношения към света. Формулировката на хипотезата съвсем логично включва оптималните педагогически условия, които детерминират характера на възпитателното пространство като функционално определящ формирането на екологосъобразност в поведението и отношенията към себе си и света.

С оглед на така формулираните тези и интегралния характер на методологичните основания на изследователския проблем, може определено да се говори за целесъобразност на поставените цел и задачи на дисертационния труд, за тяхната коректна формулировка.

Основното съдържание е структурирано в три глави, обособени целенасочено и тематично.

Най-голям интерес от иновативна гл. точка е описаният във втора глава оригинален модел за реализация на възпитателното пространство на празника, конструиран съгласно етапите в овладяване на празничната дейност, а също и моделът за диагностика на развитието на екологосъобразните отношения на 6-7г. деца чрез възпитателното пространство на празника и тенденциите в трансформирането на доминиращия им тип.

Библиографската справка е обширна и съдържа 300 източници на български, руски, английски език.

Основни приноси:

Съдържателно-результативно приносите в дисертацията имат две измерения: научно-теоретично и конструктивно-технологично (приложно).

В теоретичен план приносите са в следните насоки:

- уточняване на понятието екологосъобразно отношение и спецификата му в периода на предучилищната възраст;
- определяне на възможностите на възпитателното пространство на празника да развива екологосъобразните отношения, според класификацията на празниците –доказва се, че най-голяма значимост имат етно-културните празници, след това международните и личните празници.

Най-значимо постижение на Здравкова е изграждането и апробирането на модел за изграждане на екологосъобразни отношения при реализация на празничното пространство. На основата на оптимално структурираната от нея пространствено-предметна и културно-личностна среда, наситена с мултимодална информация: визуални и музикално-пластични образи, атрибути, знаци и символи на празника, се осигурява необходимата когнитивна и емоционална база, способства се поетапното планиране и графично моделиране на празника от самите деца-субекти на собствената празнична дейност, съавтори на общото възпитателно пространство. Считаю, че иновативността на модела е безспорна в плана на съвременната парадигма на субектното формиране в детството и рефлексивно-действиюния подход към процесите на социализация.

В практически план приноси са следните постижения на дисертантката:

- Представените с изключителна прецизност изследвания обогатяват и допълват теорията на възпитателното пространство на празника, като ефективна форма за развитие на екологосъобразните отношения на 6-7 годишните деца.
- Апробирани са подходящи методи за диагностика на екологосъобразните отношения към себе си и заобикалящия свят, които е желателно да намерят практическа приложимост в практиката на предучилищното възпитание.
- Представени са приложни аспекти на реализация на апробирания технологичен модел за формиране на екологосъобразност в отношенията и поведението на малките, включително и използваните мултмедийни презентации. Достоверността на резултатите от изследването е гарантирана от непротиворечивите методологически принципи и теоретически положения в работата; от съчетаването в комплекс на теоретически и емпирически методи и процедури, адекватни на целите и задачите на изследването.
- Несъмнени достойнства са индивидуалният научен стил, владеенето на съвременни методи за обработка на данни и професионални схеми на интерпретация на получените резултати.

В приложението са представени материалите от изследователската работа, сценарии за провеждане на детски празници, продукти на детското творчество, а така също доказателствен снимков материал и аудио материали. Приложените сценарии

също са приносен момент с практическа значимост и препоръчвам тяхното отпечатване.

По темата на дисертацията са посочени в автореферата общо 9 публикации: 4 доклада от международни симпозиуми, публикувани в електронно списание, 2 доклада от международни конференции, публикувани в руски сборници, 3 научни публикации на доклади от международни конференции в български списания и сборници, като всички те са по темата на дисертацията и с конкретния доказателствен материал представляват интерес за педагозите и научната общественост.

В съдържателно и структурно отношение авторефератът отговаря на изискванията и отразява напълно резултатите от изследването в дисертационния труд.

Заклучение

Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания и демонстрира способност за самостоятелни и иновативни научни изследвания. Нейният личен принос в проведеното научно изследване и постигнатите резултати са безспорни. Това, което авторката предлага, е оригинална разработка, която отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н.Рилски“. *Затова си позволявам да предложа на уважаемото научно жури да присъди на Ивет Здравкова образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност Теория на възпитанието и дидактика (предучилищна педагогика) от професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование Педагогически науки.*

10.01.2016

гр. Благоевград

ПОДПИС:

(доц. д-р Мариана Балабанова)